

PRIELINKSNIS *APIE* ADMINISTRACINĖJE LIETUVIŲ KALBOJE

Santrauka

Straipsnio tikslas – aptarus prielinksnio *apie* reikšmes žodynuose ir kituose kalbotyros darbuose išnagrinėti jo raiškos atvejus administracinėje kalboje ir prielinksnio *apie* konstrukcijos paplitimo priežastis ir konkurenciją.

Žodynuose nurodoma, kad prielinksnio *apie* konstrukcijos vartojamos žymint kalbos ar minties objektą; žymint apytikrą laiką, matą, kiekį; žymint daiktą ar vietą, aplink kurią ar ties kuria kas vyksta ar daroma; su daiktavardžiais žymi daikto ar reiškinių požymį.

Administracinėje kalboje prielinksnio *apie* konstrukcijos su veiksmožodžiais dažniausiai vartojamos kalbos ar minties objektui, o su daiktavardžiais – požymiui žymėti. Jų dažnumą lemia semantinės ypatybės – galimybė išreikšti pranešimo turinį, o tai ypač reikalinga administracinėje kalboje. Kitos reikšmės administracinei kalbai nelabai būdingos dėl šios kalbos vartojimo srities specifikos. Nors kalbos rekomendacijų leidiniuose pateikiama įvairių apribojimų dėl prielinksnio *apie* vartojimo, tačiau dėl savo semantikos šis prielinksnis yra reikalingas, ir kitos, konkuruojančios raiškos priemonės ne visuomet gali jį pakeisti.

ESMINIAI ŽODŽIAI: prielinksnis *apie*, žodžio reikšmė, sintaksė, administracinė kalba, dokumentų pavadinimai.

RASUOLĖ VLADARSKIENĖ

Lietuvių kalbos institutas

Petro Vileišio g. 5, LT-10308 Vilnius

rasuole.vladarskiene@lki.lt